

Детска градина „Делфин“

Бургас, 8000, к-с „Меден рудник“ ул. „Въстаническа“ №42,
Тел: 0879602498 e-mail: info-200271@edu.mon.bg сайт: <https://dgdelfinbs.com/>

Утвърдил:
Сребра Славкова
Директор

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДЕТСКА ГРАДИНА "ДЕЛФИН"

ПЪРВИ РАЗДЕЛ

Основни идеи на програмната система

Настоящата програмна система очертава педагогическата дейност на Детска градина „Делфин“ за учебната 2024/2025 година. Тя е цялостна концепция за развитие на детето и придобиване на компетентности по всяко едно образователно направление чрез подходящи подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със Закона за предучилищно и училищно образование, Наредба №5 от 03.06.2016, Стратегията на детската градина.

В детска градина „Делфин“ се приемат деца на възраст от 1 до 7 години: в яслена група от 1 до 3 години и в предучилищните групи от 3 до 7 години.

При разработването на настоящата програмна система педагогическият екип се ръководи от стратегията за развитие на детската градина и следната визия:

Визия:

Детската градина да се превърне в желано място за детето, където то да се чувства защитено, разбирано и подкрепено. Място, което гарантира умственото, социалното, емоционално, личностно и физическо развитие на всяко дете.

Мисия:

Превръщане на детската градина в място за оптимално развитие на детската личност. Придобиване на знания, умения и отношения, развиване на заложбите и способностите на детето в процеса на обучение и възпитание.

Приоритети на програмната система:

- Постигане на успешна социализация на детската личност в условията на детската градина.
- Осигуряване единство между дейностите - обучение и игра като педагогическото взаимодействие се основава на игра, посредством която се улеснява процеса на усвояване и затвърдяване на знанията;

- Даване възможност за интегриране на програмно съдържание от различни образователни направления;
- Стимулиране творческото развитие на децата, на детската игра и познание, създаване на позитивна образователна среда.
- Работа по проекти и минипроекти със съдържателни и действени характеристики.

Концептуални идеи на програмната система

Програмната система на ДГ "Делфин" е комплекс от педагогически идеи и взаимодействия, чиято цел е постигане на определени компетенции – знания, умения и отношения у децата съобразени с възрастовите особености за всяка група.

Програмната система отговаря на следните изисквания:

Създаване условия за придобиването на компетентности - знания, умения, отношения, компетентности по всяко от образователните направления.

Програмната система е създадена в името на детето, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя. Тя подпомага учителя, за да осигури условия за пълноценно детско развитие, така че:

- ✓ Детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света, чрез игри, познание, радост и творчеството;
- ✓ Учителят уверено и с удовлетворение да постига по-добри резултати в ежедневната си работа с децата и родителите;
- ✓ Родителят да „израства“ заедно с детето си, като го подкрепя в развитието, подпомага разгръщането на неговия потенциал.

ВТОРИ РАЗДЕЛ

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие:

А. Дефиниране:

Програмната система на ДГ „Делфин“ е модел на психолого - педагогическа подкрепа за позитивна социализация и индивидуализация на детската личност, основаваща се на съвременни подходи за развитие на детската личност.

Б. Подходи:

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигане на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по ДОС за предучилищно образование. Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебно време. За постигане на поставените цели детска градина „Делфин“ използва:

Хуманно-личностен подход	Промяна в отношението на възрастните към детето - от обект на въздействие към субект на взаимодействие. Свобода на детето при избор на дейност и партньор в избраната от него дейност. Свобода на детето да променя средата съобразно потребностите си и творческите си интереси.
Индивидуален подход	Опознаване индивидуалните особености на детето и тяхното проявление в различни ситуации и в различни периоди от неговото израстване. Дълбоко проникване в постъпките на детето, проучване на неговите интереси и потребности, оценка на външните му възможности
Комплексно-интегрален подход	Опознаване на заобикалящата действителност като единно цяло с множество сложни причинни връзки и зависимости. Тематична обвързаност на всички дейности в детската градина с глобални теми. Тематична подчиненост на темите, спираловидно подреждане на целите, преносимост на знанията и уменията, връзка между знания, умения, навици и правила на поведение.
Ситуационен подход	Оптимално съчетаване на планираните цели с конкретните ситуации. Създаване на условия за всяко дете спокойно да се ориентира в конкретната ситуация и да взема правилни решения. Постепенно формиране на умения у децата търпеливо да анализират конкретна ситуация, да степенуват трудностите и да изберат според своя личен опит и знания варианти за решение. Създаване на условия за реална оценка и самооценка на поведението на децата в конкретна ситуация.
Компетентностен подход	Процес на формиране на качества – знания, умения и отношения и интегрирането им от една предметна област в друга. Овладяване на ключови компетенции. Изграждане на „меки“ умения.
Други подходи	Използване на Е-обучение и технологии

В. Формите на педагогическо взаимодействие в програмната система са:

- **Основни**
- **Допълнителни**

Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система при зачитане потребностите и интересите на децата. Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основна и допълнителни форми, в които учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления:

1. Български език и литература - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.*

2. Математика - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.*

3. Околен свят - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.*

4. Изобразително изкуство - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.*

5. Музика - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.*

6. Конструирание и технологии - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Конструирание и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.*

7. Физическа култура - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.*

Игровата дейност е базисна на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина.

Г. Основна форма на педагогическо взаимодействие:

Основната форма на педагогическо взаимодействие във всички групи на детската градина е педагогическата ситуация. Тя осигурява постигането на компетентностите под формата на очаквани резултати. Педагогическите ситуации се провеждат по всички образователни направления - Български език и литература, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Музика, Конструирание и технологии и Физическа култура. Чрез педагогическата ситуация се интегрират двата процеса – възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно – практически опит на детето в групата

Педагогическата ситуация се организира само през учебно време в периода от 15 септември до 31 май на следващата календарна година.

Д. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления. Допълнителните форми се организират и провеждат по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на детето. Допълнителни форми се организират ежедневно извън педагогическите ситуации. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности и допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на децата. Те са незадължителни, нерегламентирани във времето педагогически ситуации - с цяла детска група, с малка детска група, индивидуално с отделни деца.

1. Видове допълнителни форми:

1.1. Самостоятелни дейности по избор на детето:

- в зависимост от условията в групата.

1.2. Дейности организирани от детския учител:

- игровата дейност;
- екскурзии;
- разходки;
- утринна гимнастика;
- спортни игри;
- куклен театър:
- дейности по интереси;
- плуване;
- творчески дейности;
- празници и развлечения;
- театрализирана дейност;
- изложби:
- концерти;
- тържества;

Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебно, така и в неучебно време.

2. Приложение :

2.1 Допълнителни форми използвани в учебно време:

- ❖ Самостоятелни дейности по избор на детето;
- ❖ Дейности организирани от учителя.

Времето за организиране: от 15 септември до 31 май на съответната година, прилагат се в както в сутрешния режим, така и в следобедния.

2.2 Допълнителни форми, използвани през неучебно време:

- ❖ Самостоятелни дейности по избор на детето;
- ❖ Дейности организирани от учителя.

Времето за организация: от 1 юни до 14 септември на съответната година.

ТРЕТИ РАЗДЕЛ

Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие:

Педагогическото взаимодействие е сложен процес, състоящ се от множество компоненти – дидактическо, възпитателно и социално-педагогическо взаимодействие. Педагогическото взаимодействие е обусловено и опосредствано от учебно-възпитателната дейност, целите на обучението и възпитанието. То присъства във

всички видове дейности - познавателна, трудова, творческа. В основата на педагогическото взаимодействие лежи сътрудничеството.

Педагогическата ситуация се организира само през учебно време в периода от 15 септември до 31 май на следващата календарна година.

Допълнителните форми се организират както през учебно така и извън учебно време.

Разпределението се осъществява в годишно и седмично разпределение по образователни направления за всяка възрастова група

1. Брой основни педагогическите ситуации по възрастови групи

Минималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите по чл. 27, ал. 2 на Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование е:

За първа възрастова група – 11 основни;

За втора възрастова група – 15 основни;

За трета възрастова група – 16 основни;

За четвърта възрастова група – 18 основни .

Максималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за всяка възрастова група не може да надвишава минималния общ брой с повече от пет педагогически ситуации - за целодневна организация.

Таблица с разпределение на учебното съдържание по образователни направления:

Образователно направление	I група /15-20мин/		II група /15-20мин/		III група /20-30мин/		IV група /20-30мин/	
	Мин. брой педаг. ситуации	Макс брой до 5	Мин. брой педаг. ситуации	Макс брой до 5	Мин. брой педаг. ситуации	Макс брой до 5	Мин. брой педаг. ситуации	Макс брой до 5
1.Български език и литература	1	-	2	1	2	1	3	1
2.Математика	1	-	1	1	2	-	3	-
3.Околен свят	1	-	2	-	2	-	2	-
4.Изобразително изкуство	2	-	2	-	2	-	2	-
5.Конструирание и технологии	1	-	1	-	2	-	2	-
6.Музика	2	-	2	-	2	-	2	-
7.Физическа култура	3	-	3	-	3	-	3	-
Минимален брой ситуации	11	-	13	-	15	-	17	-
Общ брой ПС в програмната система		11		15		16		18

Педагогическите ситуации се организират само в учебно време и осигуряват компетентностите, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование.

2.Брой допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

- игри/ разходки – ежедневно;
- художествени изяви и творчески дейности – ежедневно;
- дейности в природна и в социално-културна среда – ежедневно;
- дейности по интереси- ежедневно;
- културно-образователни инициативи и празници – по график;
- развлечения – по плана на творческата комисия ;
- утринна гимнастика – ежедневно;
- подвижни игри – ежедневно;
- плуване –ежеседмично.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогически ситуации, както в учебно, така и в извън учебно време.

3. Времетраене на педагогическата ситуация:

Продължителността на една педагогическа ситуация, в зависимост от възрастта на децата и по преценка на учителя варира:

- от 15 до 20 минути – за първа и втора възрастова група;
- от 20-30 минути – за трета и четвърта възрастова група.

Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. То се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

ЧЕТВЪРТИ РАЗДЕЛ

Тематично разпределение за всяка възрастова група:

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематичното разпределение се разработва като се отчитат интересите на децата и спецификата на образователната среда.

След предварително проучване на програмата за съответната възрастова група и необходимите помагала, пособия и дидактични материали към нея, учителските екипи по микрообединения разработиха тематичните разпределения по образователни направления, което е съобразено с възрастовите особености на децата, индивидуалното им развитие и мотивационни потребности. В тематичните разпределения доминира идеята за цялостно развитие на личността на детето чрез адаптиране, индивидуализиране и интегриране на неговите активности в средата, в която живее и се

развива. Планирането е гъвкаво и мобилно, съобразено с ДОС - по образователни направления и ядра.

На заседание на Педагогическия съвет с Протокол №.4/28.02.2024г. се взе решение образователната дейност в първа, втора и трета възрастова група да се осъществява по дидактичната система на издателство Клет - поредица „Приказни пътечки“, а четвърта възрастова група по дидактичната система на издателство „Бит и техника“ – поредица „Златното ключе“.

Тематичното разпределение за всички възрастови групи в ДГ „Делфин“ е поместено в приложения в края на Програмната система.

ПРИЛОЖЕНИЯ – Годишни тематични разпределения по възрастови групи в електронен формат.

ПЕТИ РАЗДЕЛ

Дневна организация на взаимодействие

ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ЯСЛЕНА ГРУПА

ВРЕМЕВО РАЗПИСАНИЕ	ДЕЙНОСТИ
7:00ч. – 8:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Прием на деца, утринна гимнастика, подготовка за закуска
8:30ч. – 9:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Сутрешна закуска
9:00ч. – 9:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Тоалет
9:30ч. – 10:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Организационни занимания
10:00ч. – 11:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Свободни игри, престой на открито
11:30ч. – 12:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Подготовка за обяд • Обяд
12:30ч. – 13:20ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Тоалет и подготовка за сън
13:20ч. – 15:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Сън
15:30ч. – 16:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Събуждане • Тоалет
16:00ч. – 16:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Подготовка за закуска • Закуска
16:00ч. – 16:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Изпращане на децата • Игри • Престой на открито

**ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
В ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА**

ВРЕМЕВО РАЗПИСАНИЕ	ДЕЙНОСТИ
7:00ч. – 8:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Прием на деца
8:30ч. – 8:40ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Сутрешно раздвижване
8:40ч. – 9:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Сутрешна закуска
9:00ч. – 10:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Педагогически ситуации
10:00ч. – 10:15ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Подкрепителна закуска
10:15ч. – 12:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Дейности по избор на децата, дейности организирани от детския учител, игри на открито
12:00ч. – 13:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Обяд • Подготовка за сън
13:00ч. – 15:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Следобеден сън
15:50ч. – 16:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Раздвижване
16:00ч. – 16:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Следобедна закуска
16:30ч. – 18:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Дейности по избор на децата, дейности организирани от детския учител, игри на открито • Изпращане на децата

**ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
ВЪВ ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА**

ВРЕМЕВО РАЗПИСАНИЕ	ДЕЙНОСТИ
7:00ч. – 8:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Прием на деца
8:30ч. – 8:40ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Сутрешно раздвижване
8:40ч. – 9:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Сутрешна закуска

9:00ч. – 10:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Педагогически ситуации
10:00ч. – 10:15ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Подкрепителна закуска
10:15ч. – 12:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Дейности по избор на децата, дейности организирани от детския учител, игри на открито
12:00ч. – 12:40ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Обяд • Подготовка за сън
13:00ч. – 15:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Следобеден сън
15:50ч. – 16:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Раздвижване
16:00ч. – 16:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Следобедна закуска
16:30ч. – 18:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Дейности по избор на децата, дейности организирани от детския учител, игри на открито • Изпращане на децата

**ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
В ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА**

ВРЕМЕВО РАЗПИСАНИЕ	ДЕЙНОСТИ
7:00ч. – 8:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Прием на деца
8:30ч. – 8:40ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Сутрешно раздвижване
8:40ч. – 9:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Сутрешна закуска
9:00ч. – 10:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Педагогически ситуации
10:00ч. – 10:15ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Подкрепителна закуска
10:15ч. – 10:50ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Педагогическа ситуация
10:50ч. – 12:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Дейности по избор на децата, дейности организирани от детския учител, игри на открито
12:00ч. – 13:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Обяд, подготовка за сън
13:00ч. – 15:15ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Следобеден сън
15:30ч. – 15:40ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Раздвижване

15:40ч. – 16:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Следобедна закуска
16:00ч. – 16:20ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Педагогическа ситуация
16:20ч. – 18:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Дейности по избор на децата, дейности организирани от детския учител, игри на открито • Изпращане на децата

**ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
В ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА**

ВРЕМЕВО РАЗПИСАНИЕ	ДЕЙНОСТИ
7:00ч. – 8:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Прием на деца
8:30ч. – 8:40ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Сутрешно раздвижване
8:40ч. – 9:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Сутрешна закуска
9:00ч. – 10:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Педагогически ситуации
10:00ч. – 10:15ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Подкрепителна закуска
10:15ч. – 10:50ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Педагогическа ситуация
10:50ч. – 12:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Дейности по избор на децата, дейности организирани от детския учител, игри на открито
12:00ч. – 13:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Обяд, подготовка за сън
13:00ч. – 15:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Следобеден сън
15:15ч. – 15:30ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Раздвижване
15:30ч. – 15:50ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Следобедна закуска
15:50ч. – 16:20ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Педагогическа ситуация
16:20ч. – 18:00ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Дейности по избор на детето, дейности организирани от детския учител, игри на открито • Изпращане на децата

ШЕСТИ РАЗДЕЛ

Проследяване постиженията на децата от предучилищното образование

1. Нормативни основание:

Наредба №5/03.06.2016г. за предучилищно образование, Раздел II “Проследяване на резултатите от предучилищното образование“, чл.33 – 36 реализирани и представяне на резултатите от процедурата.

2. Същност на процеса

Проследяването на резултатите от предучилищното образование на децата във всяка възрастова група се определят от учителя в съответствие с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по образователни направления: Български език и литература, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Музика, Конструирание и технологии и Физическа култура.

3. Периодичност на проследяване на резултатите от предучилищното образование

Проследяването на резултатите от постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото /входно ниво/ и в края на учебната година /изходно ниво/.

4. Показателите за проследяване на резултатите

Показателите за проследяване на резултатите включват знанията, уменията и способностите проявени в процеса на предучилищното образование и очакваните резултати по образователните направления /Български език и литература; Математика; Околен свят; Изобразително изкуство; Музика; Конструирание и технологии; и Физическа култура/ като се акцентира и върху показатели свързани със социалното и емоционално развитие.

5. Описание на резултатите от предучилищното образование

Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата. За тази цел е необходимо да се очертаят категорично различните умения на детето по отделните направления на три нива: справя се самостоятелно, справя се с насочващи въпроси и справя се помощ от учителя. По този начин най-ясно ще се диференцират постиженията на детето между първото и второ проследяване на резултатите от предучилищното образование. Родителите се информират от учителите в групата за индивидуалните резултати на детето.

В детската градина се извършва и ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата, в периода от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина. Оценяването се провежда от педагогически специалисти, които са преминали специализирано обучение чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения. Резултатите от оценяването се използват единствено за определяне на дейности за подкрепа за личностно развитие на детето.

На децата, на които предстои постъпване в I клас, се измерва и степента на училищна готовност на изходно ниво. Установяването на училищна готовност се извършва 14-дневен срок преди края на учебното време. Резултатите от измерване на училищната готовност се съхраняват в личното портфолио на всяко дете и служат при изготвяне на удостоверенията за завършена подготвителна група.

6. Методи

6.1. Наблюдение

Основният метод за проследяване постиженията на децата е включеното наблюдение. То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти и среда, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година. Наблюдението е един от многото начини за събиране на информация относно функционирането на децата като цяло. Най-ефективно и информативно е наблюдението на детето в неговата естествената среда, която включва – неговият дом и детската група, в които всяко дете се развива. Тази среда предоставя на детето широки възможности за ежедневна изява и проява на различните му знания, способности, начини на поведение, както и на неговите затруднения.

Детската градина е „сцената”, на която децата играят и проявяват своите чувства, емоционални реакции, двигателни и езикови способности, творческа дейност,

отношението към другите деца в групата и по този начин изразяват своите типични черти от характера си. Наблюдението на детето в естествената му среда има много предимства за него: детето се намира в позната и защитена среда, в която е адаптирано и привикнало да се занимава с ежедневни дейности. Събраната информация от наблюденията служи за основа при тълкуването на резултатите от развитието и извеждането на съответни изводи и насоки в следващия възрастов период.

Силни страни на наблюдението: спомага за деликатно регистриране на спонтанното и автентично поведение на детето и взаимодействията му с околната и социална среда, без то да усеща, че е център на наблюдение; помощ от учителя, която може да доведе до по-високи резултати.

Слаба страна на наблюдението е субективизма на учителя по време на наблюдението. С помощта на информацията, получена чрез наблюдението детската учителят постига следните цели:

Опознава индивидуално развитие на децата чрез установяване на техните характерни възрастови и индивидуални особености: нужди, способности, обноси, ограничения и затруднения.

Планира индивидуална програма за развитие на детето през учебната година, която е насочена към детския потенциал и затруднения.

Проследява настъпилите промени при децата през учебната годината.

Периодично уведомява родителите за развитието на детето в детската градина.

6.2. Познавателна задача

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида:

- Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на знанията, тяхното разбиране и приложението им. Смята се, че този вид задачи имат по-висока степен на обективност, което от своя страна допринася за надеждността на измерването на резултатите от развитието.
- Задачи със свободен отвор се използват при установяване на изпълнителски умения – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране – при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи ще бъде уникален за всяко дете.

6.3. Продукти от дейността на децата

По време на цялостния престой на детето в детската градина чрез активното му участие в различни видове дейности то създава различни по характер продукти. Част от тези произведения могат да се съхраняват в хартиен вариант в Портфолиото на детето, други – да бъдат документирани чрез видео и снимки и поставени в портфолиото. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието, креативността и успеваемостта на детето.

7. Форми за проследяване на постиженията

7.1. Портфолио

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио, което е своеобразен запис на детското развитие от първа възрастова група и продължава до края на подготвителна група – процеса на адаптиране, игра и учене в детската градина, резултата от детското развитие и постиженията по образователните направления. В портфолиото се включва всичко, което хронологично доказва уникалността и индивидуалността на детето, резултати по образователни направления.

Методи за реализиране формите на педагогическо взаимодействие

1. Интерактивни методи:

- Ситуационни (кауза, игра и др.)
- Дискусионни (анкета, беседа, дискусия, обсъждане, обяснение и др.)

2. Предметно – оперативни методи:

- Обследване
- Конструирание
- Предметни игри
- Предметно моделиране
- Дидактични упражнения
- Разглеждане
- Описание

3. Практико – изпробващи методи:

- Експериментиране
- Дидактични игри
- Конструирание
- Етюди
- Словесни игри
- Предметно-схематично и графично моделиране

4. Игрово – преобразуващи методи

- Всички видове игри – конструктивни, театрализирани, сюжетно-ролеви, дидактични, музикални и подвижни.

5. Информационно – познавателни методи

- Наблюдение
- Демонстрация
- Разказ
- Беседа
- Драматизация
- Оценяване
- Словесни игри
- Аудио-визуално възприемане
- Обсъждане
- Казус

6. Периодични: в началото и в края на учебното време:

- Тестове
- Диагностика

СЕДМИ РАЗДЕЛ

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

А.Основна цел

Ефективно сътрудничество между детската градина и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата. Положителен резултат от реализацията на настоящата Програма може да бъде достигнат само при обединяването на семейството и детската градина в единно образователно пространство на основата на взаимодействие и сътрудничество между педагози и родители през целия период на предучилищното детство. Основната цел на всички форми и видове взаимодействия с родителите е установяване на взаимно доверие и обединяване на усилията за развитието и възпитанието на децата.

Б.Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

1.Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуални форми на сътрудничество – провежда се по договаряне, по инициатива на родители и учители.

- Индивидуални разговор – обмен на идеи още преди приема на детето и при постъпване с опознавателна цел - информативен разговор с цел запознаване на родителя с резултати от предучилищното образование - среща, разговор, когато конкретна ситуация го прави необходима - Рутинни разговори – с цел информация за промени в детското развитие и поведение.
- Индивидуални консултации - ежедневни и в определения за ДГ ден за консултации. Провеждат се по инициатива на учители (за споделяне на наблюдавани затруднения, които изискват намеса на външен експерт) или родители.
- Семейни консултации – от психолог, логопед, педагог/ специален педагог;
- Други индивидуални форми – телефонно обаждане, съобщение по имейл, съобщение със средства на интернет

2. Групови форми на сътрудничество с родителите:

- Родителските срещи – фиксирани в плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група;
- Училище за родители - група за подкрепа на родители – обучения, тренинги, делови и ролеви игри, споделяне и обмяна на идеи и опит;

3. Включване на родителите в процеса на предучилищното образование:

- Участие в изготвяне на годишен план на групата за сътрудничество и взаимодействие Детска градина – Семейство;
- Участие в дни на отворени врати и съвместни мероприятия;
- Празници и мероприятия от плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група и на ДГ;

4. Други форми на комуникация:

- Правила на групата;
- Информационни табла в детските групи за образователен акцент и тема на седмицата, предложения за съвместни игри, полезна информация, детско творчество, апели и послания;
- Укрепване на родителската общност като важна институция;
- Информация в сайт на ДГ, фейсбук на ДГ и група – за събития, детски успехи;

- Анкети, въпросници;
- Детско портфолио.

В. Сътрудничество между детска градина и други педагогически специалисти и институции, подпомагащи дейностите на детската градина:

1. Сътрудничество с РУО и Община Бургас – координиране на дейности, информираност, подкрепа и корекции, проектни предложения, кариерно развитие на педагогическите кадри, финансиране, оценка за законосъобразност и целесъобразност.
2. Сътрудничество със социални, здравни, културно – просветни институции, неправителствени организации и фирми - помощ при реализиране на различни мероприятия и дейности, обогатяване формите на педагогическо взаимодействие, подкрепа на потребностите и интересите на децата.

ОСМИ РАЗДЕЛ

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

1. Реализиране на държавните образователни стандарти в предучилищното образование;
2. Емоционален комфорт и успешна адаптация на децата – социализация на децата в Общността;
3. Личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групова игрова и познавателна дейност.
4. Придобиване на ключови компетентности у децата и развиване на „меки“ умения – инициативност, работа в екип, креативност, поемане на отговорност/.
5. Компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група.
6. Конкретизиране проследяването на резултатите от предучилищното образование.
7. Оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

Програмната система е приета на Заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 8 от 27.08.2024г.